

Bakan Güler, enerjide yüzde 30'luk tasarrufun iki Atatürk Barajı kadar yarar sağlayacağını söyledi...

'ENERJİ VERİMLİLİĞİYLE YENİ BİR ALAN AÇILIYOR'

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Hilmi Güler, Enerji Verimliliği Yasası ile yeni bir alan açıldığını belirtirken, Türk sanayisinde devrim olacağını ileri sürdü. Güler, enerji tüketiminde yüzde 30 oranında sağlanacak tasarrufun iki Atatürk Barajı'nın üretimi kadar yarar sağlayacağını anlatırken, "6 katrilyonluk al ya da öde doğalgaz anlaşmaları yapmamış oluruz" dedi. Güler, Türkiye'de 20 milyar dolarlık su pazarı bulunduğunu söyledi.

26. Enerji Verimliliği Haftası kapsamında Elektrik İşleri Etüt İdaresi'nin düzenlediği "Enerji Verimliliği Konferansı ve Fuarı"nın açılışında konuşan Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Hilmi Güler, enerjide verimlilik ve tasarruf sağlanması durumunda dışa bağımlılığın azalacağına vurgu yaptı. Boşa giden enerjiyi kullanmanın, verimliliğin sağladığı faydadan daha önemli olduğunu ileri süren Hilmi Güler, "Akan suyu, ısıtan güneşi kullanmamız gerekiyor" dedi. Türkiye gibi güneşten daha çok faydalanması gereken bir ülkenin 21. asırda güneşi yeni keşfettiğinden yakınan Güler,

Türkiye'de 11 milyon metrekare olan güneş panellerini 35 milyon metrekareye çıkarmayı hedeflediklerini ifade etti. Bakan Güler, 150 adet güneş sobası yaptıklarını, bazı köylere de bu sobaların dağıtıldığını belirtirken, bu tür projelerin rahatlıkla yapılabilmesine değindi. Bu konuda AR-GE çalışmalarına ve okullara çok iş düştüğünü belirten Güler, herkesin kendi elektriğini üretebileceğini, çıkarılan Enerji Verimliliği Yasası'nda da buna olanak sağlandığını altını çizdi.

Örnek Bina'dan Yüzde 94 Verim Elde Ediliyor

Elektrik İşleri Etüt İdaresi'nin bünyesinde örnek bir bina yapıldığını ifade eden Güler, örnek binanın yaz-kış fosil yakıt veya doğalgaz kullanmadan kendi enerjisi sağlayabildiğini bu şekilde yüzde 94 oranında verimlilik elde edildiğini aktardı. Genel olarak Türkiye'deki binaların yalıtımlarının çok kötü olduğunu kaydeden Güler, yüzde 30 oranında sağlanacak tasarrufun iki Atatürk Barajı kadar fayda

sağlayacağını, "6 katrilyonluk al ya da öde doğalgaz anlaşmaları yapmamış oluruz" sözleriyle aktardı.

Yenilenebilir enerji kaynaklarından rüzgar ve jeotermal enerjisinin kullanımlarının yaygınlaştırılması gerektiğine vurgu yapan Güler, "Rüzgar enerjisinin 10 milyar dolarlık bir piyasası var. Yurtdışından rüzgar enerji santrali almak için sıraya giriyoruz. Kullanılmayan jeotermal enerji de boşa gidiyor. Jeotermal enerjiyi şehir ısıtmalarında kullanmak istiyoruz" dedi.

Güler, Enerji Verimliliği Yasası ile birlikte binalara kimlik kartı uygulamasının geleceğini, bundan sonra mülk sahibi olunurken bu kimlik kartlarıyla birlikte işlem yapılacağını kaydetti. Enerji Verimliliği Yasası ile yeni bir alan açılacağını ifade eden Güler, beyaz eşya ve ampul üreticilerinin de kendilerini revize edeceğini, Türk sanayinde devrim olacağını öne sürdü.

20 Milyar Dolar Su Pazarı Var

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı olarak bu döneme kadar 970 proje ürettiklerini ve 950'sini gerçekleştirdiklerini aktaran Güler, hidroelektrik barajları ve su tribünleri gibi uygulamaları çevreyi kirletmeden yaygınlaştırmaya çalıştıklarını söyledi. 2023 yılına kadar su potansiyelinin kullanılmıyacağını ileri süren Güler, Türkiye'de 20 milyar dolar su pazarı bulunduğunu söyledi.

Çantacı Firmaların Peşine Düşün

Çevre ve Orman Bakanı Osman Pepe de enerji alanında verimliliğin sağlanması için somut projelere önem verilmesine vurgu yaptı. Kamunun bu alanda öncelikle adım atması gerektiği tespitini yaparak, kamu kurumlarının binalarının verimliliğe uygun şekilde revize edilmesi gerektiğini söyledi. Pepe, Enerji Verimliliği Yasası'nın faydalı olabilmesi için her alanda köklü bir zihniyet değişimi olması gerektiğini ifade etti.

Küresel ısınmanın aşındırılacak ve kanıksanacak bir konu olmadığını söyleyen Pepe, enerji verimliliğinin bu konuyla yakından ilgili olduğunu ifade etti. Su kaynaklarımızın yüzde 30'unu kullandığımıza değinen Pepe, atıl su kaynaklarının da devreye sokulması gerektiğini kaydetti. DSİ'den proje almış 3-5 yıldır işi yerine getirmeyen firmalar olduğuna dikkat çeken Pepe, "çantacı" diye tabir ettikleri bu firmaların peşine düşülmesi gerektiğini belirterek, EPDK ve EİE'nin bu duruma el atmasını istedi. Yıllık enerji israfının sanayide 5 milyon TEP değerinde olduğunu belirtti. Pepe, gelişmiş ülkelerin eskittiği teknolojilerin yerli sanayiciler tarafından satın alınmaması konusunda uyardı bulundu.

Enerji Verimliliği Müdürlüğü Kurulmalı

TBMM Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Başkanı Soner Aksoy, Enerji Verimliliği Yasası'nın yeni bir sektörel açılım olduğunu belirterek, mühendislik ve makine sanayi gibi alanlarda yeni bir piyasa oluşturulacağını söyledi. 1912 yılında Almanya'nın gerçekleştirdiği enerji verimliliği politikalarının ülkemizde ilk defa uygulanacağını aktaran Aksoy, enerji verimliliğiyle ilgili fiilen bir müdürlük kurulması gerektiğine ve ilgili yasaların çıkarılmasının önemine vurgu yaptı. Aksoy, TÜBİTAK'ın enerji alanında gerçekleştirdiği AR-GE çalışmalarının çok önemli olduğunu ve devam etmesi gerektiğini söyledi. ■

"VERİMLİ ENERJİ KULLANIMI YAŞAM BİÇİMİ OLMALI"

Enerji Verimliliği Konferansı'nda Elektrik Mühendisleri Odası'nın temsilcisi olarak sunum yapan Orhan Örücü, enerji tasarrufunu "kişisel konfor ve sosyal refahımızın seviyesini düşürmeden enerjinin etkin ve verimli kullanılması" olarak tanımlayarak, enerji verimliliği için bütünlüklü bir bakış açısına ihtiyaç olduğunu kaydetti. Konferansa konuşan bir başka EMO temsilci Emre Metin ise, verimlilik çalışmalarının farklı kurumlar tarafından yapılmasına dikkat çekerek, verimlilik için yapılacak uygulamalarda yerel özelliklerin göz önünde bulundurulması gerektiğini belirtti.

Enerji Verimliliği Konferansı'nın ilk gününde gerçekleştirilen "Çevre ve Enerji, Yenilenebilir Enerji Kaynakları, Mevzuat" başlıklı oturumda "Yenilenebilir Enerji Kaynakları ve Mevzuat" konulu sunum yapan Orhan Örücü, enerji verimliliğinin nasıl ve ne şekilde yapılacağına dair bütünlüklü bir bakış açısının ortaya konulması gerektiğini vurguladı. Örücü, sözlerine şöyle devam etti:

"Bu konuda en somut örneklerden birisi de Türkiye'nin kombi mezarlığı haline gelmesidir. Kombi mezarlığında iyimser rakamlarla yüzde 25 daha fazla yakıt yaktığımız düşünülürse, biz Enerji Verimliliği Kanunu çerçevesinde bu kombilerle nasıl enerji tasarrufu sağlanacağı konusunda bu binalarda birtakım çalışmalar içine girmeye çalışıyoruz. Yani bataklıkla uğraşacağımıza sivrisinekleri yakalayıp, gözüne ilaç sıkmak gibi bir yaklaşımla proje-

ler oluşturuyoruz. Bireysel kullanımın teşvik edildiği, merkezi bir otoritenin ya da siyasal iradenin olmadığı herkesin kendi başına kendi sorununu çözmeye kalktığı bir ülkedeyiz. Sonuç olarak, Türkiye şu anda kombi mezarlığı."

Güneş Panelleri Yaygınlaştırılmalı

Enerjinin üretilmesi ve tüketilmesi sırasında çevrenin kirlendiğine dikkat çeken Örücü, karbondioksit emisyonunun artmasının ve fosil yakıtların ömrünün sınırlı olmasının yenilenebilir enerji kaynaklarına yönelimi zorunlu kıldığını kaydetti. Avrupa Birliği'nin

yenilenebilir enerji kaynaklarındaki payını yüzde 20'lere çıkarma çabası içinde olduğunu belirten Örücü, Yenilenebilir Enerji Kaynakları Kanunu'nu Türkiye için önemli bir adım olarak nitelendirdi.

Yaz aylarındaki puant değerlerinin kış ayları kadar yüksek olduğunu ve güneş enerjisiyle çalıştırılan klimaların yazın kullanılan enerji miktarında yarı yarıya bir tasarruf sağlayabileceğini belirten Örücü, "Güneş enerjisiyle ısıtma, soğutma ve su elde etmeyi sağlayan kombine sistemlerin gelişimi için yatırım yapılması ve bu alanın önünün açılması gerekiyor" diye konuştu.

Örücü, enerjinin yüzde 30-40'ının sıcak su elde etmek için harcılandığını anımsatarak, Konya ve Kayseri'de güneş enerjisinin su ısıtmada yaygın olarak kullanılmasına rağmen, aynı coğrafi iklime sahip şehirlerden Ankara ve Eskişehir'de uygulamanın yaygın olmadığına dikkat çekti.

"Lisanslar Rant Kapısına Dönüştürüldü"

EMO'nun doğal bir tekel olması nedeniyle, enerji alanında özelleştirme ve serbestleştirme söylemlerini doğru bulmadığını kaydeden Örücü, hidrolik santrallardan elektrik üretilmesine yönelik DSİ'nin elindeki 500'e yakın projeye lisans vererek, özelleştirme ve serbestleştirme yoluna gidildiğini hatırlattı.

Yetkisi olmayan birtakım kurum ve kuruluşların açtığı ihaleleri EMO'nun yargıya taşıdığını belirten Örücü, EPDK'nın verdiği bazı lisansların iptal edildiğini, ancak bunların yargı kararına rağmen geçerli kılacak şekilde yasal düzenleme yapıldığını aktardı. 500'e kişi ve kuruluş aldıkları lisans için gerekli yatırımları yapmadığına dikkat çeken Örücü, "Lisans almak, yeni rant kapısı haline getirildi. 50 megavatlık bir santralin lisansının 5 milyon dolara el değiştirmeye ve satıl-

maya çalışıldığı bir ülkede yaşıyoruz" diye konuştu.

Yenilenebilir enerji kaynaklarıyla ilgili çıkarılan tüzük, yönetmelik ve mevzuatların rant kapısı haline getirildiğini ifade eden Örücü, "Lisans alıp işi yapan gerçek girişimciler ve 'çantacı' diye tabir ettiğimiz girişimciler arasındaki fark belirlenerek, sularımızın boşa akmasına engel olunmalı, gerekli adımlar atılmalıdır" diye konuştu.

Örücü, yerli kaynaklarımızı özendirerek çıkarılan tüzük, yönetmelik ve mevzuatları bazı kişi ve kuruluşların kendi çıkarları doğrultusunda uygulamasının ülke açısından büyük kayıplara yol açacağına işaret etti. Örücü, "AB'ye uyum için, hesap verme zorunluluğuyla, yönetmelik, tüzük, kanun ve mevzuat çıkararak, sonra da bunların bu şekilde usulsüz uygulanmasına göz yumulması anlayışı kabul edilemez" diye konuştu.

"Türkiye Şartları Gözetilmeli"

Konferansın ikinci günü gerçekleştirilen "Binalarda Enerji Verimliliği" adlı oturumda "Binalarda Enerjinin Tasarruflu Kullanımı" başlıklı bir sunumu EMO adına Emre Metin yaptı. Metin sunumunda, mimari tasarım, ısıtma, soğutma ve aydınlatma alanlarında verimlilik çalışmalarının farklı kurumlar tarafından yapıldığını belirterek, bütünlüklü bir yapı oluşturulmadığına dikkat çekti. Avrupa Birliği'ne gerçekleştirilen enerji verimliliği uygulamalarının Türkiye şartları ile uyumsuz olduğunu ifade eden Metin, verimlilik için yapılacak uygulamaların yerel özellikler göz önünde bulundurularak gerçekleştirilmesi gerektiğini kaydetti.

Enerji tüketiminin yüzde 40'ının oluşturduğu binalarda gerçekleşecek enerji tasarrufunun çok önemli olduğunu kaydeden Metin, konunun elektrik, makine, mimar ve şehir

plancıları gibi farklı meslek gruplarını yakından ilgilendirdiğini belirtti.

Enerji Verimliliği Yasası kapsamında düzenlenecek olan yönetmeliklerin önemine vurgu yapan Metin, yapı denetiminden örnek vererek, yönetmeliklerin uygulanmasının takipçisi olunması noktasında bakanlıkların daha hassas ve özenli davranması gerektiğini söyledi. Enerji tüketen yapıların sınıflandırılarak enerji etiketlemesi yapılacağını kaydeden Metin, malzemelerin kullanımı ve denetiminin yapılması, geri dönüşümlü malzemelerin kullanılması, personelin belgelendirilmesi, bilgilendirilmesi ve uygulama projelerinin izlenmesinin sağlanması gerektiğini aktardı. ■

